

SIBYLLE LUISE BINDER

Welk paard past bij mij?

PAARDENRASSEN EN HUN
BIJZONDERHEDEN

Inhoud

6 EEN EIGEN PAARD

- 6 Een eigen paard
  - 8 Goed gepland
  - 12 Aankoop van het paard
- .....

22 DROOMPAARD GEZOCHT – PAARDENRASSEN EN HUN BIJZONDERHEDEN

- 24 Akhal-Teke
- 26 Appaloosa
- 30 Arabier
- 34 Barock pinto
- 36 Camargue

- 40 Clydesdale
- 42 Connemara pony
- 44 Criollo
- 46 Duitse rijpony
- 48 Duits warmbloed
- 54 Engelse volbloed
- 58 Fjord
- 60 Freiburger
- 62 Fries
- 66 Groninger
- 68 Haflinger
- 72 IJslander

76 Knabstrupper

78 KWPN

82 Lipizzaner

86 Lusitano

88 Noriker

90 NRSP

92 Paint

94 Palomino

96 Paso Fino

98 Paso Peruano

100 Percheron

102 Pura Raza Española

106 Quarter Horse

110 Schwarzwälder Fuchs

114 Shetlander

118 Shire Horse

122 Tinker

126 Trakehner

130 Welshpony

.....

134 Informatie

Met een eigen paard beleef je zoveel meer dan alleen rijden.

Een eigen paard

Voor de meeste mensen is een paard een echte vriend waar je jarenlang veel uren mee doorbrengt. Vriendschap is niet te koop, maar de band met je eigen paard is altijd een bijzondere.

Heb je ze ook weleens? Van die dagen dat je het gevoel hebt dat alles in de soep loopt? Bij het ontbijt valt je broodje met jam, natuurlijk met de plakkerige kant naar beneden, op je pas gewassen broek, daarna start je auto niet en als je eindelijk onderweg bent, sta je in de file en bij je werk word je ongeduldig opgewacht, omdat er iets mis is gegaan.

Het idee dat je 's avonds nog naar stal moet om je paard beweging te geven, voelt als een extra last. Maar dan loop je de stal in en hoor je een luid, bekend gehinnik. Je vierbenige vriend staat met zijn oren naar voren en ongeduldig schrapend in de uitloop. Je roept: 'Hé, stop daarmee!', maar je glimlacht. En dan blaast het paard je warme, naar hooi ruikende adem in je gezicht en broemt zachtjes. Incens is de wereld weer zoals hij zou moeten zijn.

Je begroet je paard, poetst en zadelt hem, stijgt op en gaat aan het werk. Het probleem vandaag? Vergeet het! Nu telt het tevreden gesnuif,

de gelijkmatige beweging van het paard, de gezamenlijke actie. De manen schommelen, de oren van het paard draaien attent rond. Dat is het. Deze momenten tellen!

Om dit soort momenten mee te maken, hoef je het paard waar je op rijdt niet per se te bezitten. Maar je moet ermee bekend zijn. En de tijd en de aandacht die nodig zijn om een vertrouwensband op te bouwen krijgen de meesten van ons alleen met onze eigen paarden. En ja, die momenten van geluk zijn een reden om krom te liggen, zodat je een paard kunt betalen; ze zijn een reden om 's morgens vroeg een uur eerder op te staan, zodat je het paard naar de paddock kunt brengen voordat je zelf aan het werk gaat; ze zijn een van de redenen om in de winter te bevriezen in de ijskoude rijbak en je rot te zweten in de zomer.

Leef je droom

Ik vermoed dat ik in de loop van mijn leven als ruiter een bedrag waar ik een huis van had kunnen kopen heb geïnvesteerd in de viervoeters en ik heb er tot op de dag van vandaag geen seconde spijt van. Ook de door de paarden gemiste vakanties vind ik niet erg. Daar tegenover staan namelijk Lala, Latin Lover, Robin Goodfellow en Charly Brown (die trouwens een schimmel was).

Er was een nacht op de stoeterij dat ik op een baal stro in de stal van een merrie zat te wachten op een veulen. Het werd rond half twee 's morgens geboren, gitzwart, met zijn oren nog plat tegen zijn hoofd geplakt. Twee uur later stond ik voor de stal en keek naar de donkere lucht die bezwaard was met fonkelende gouden sterren en ik was gelukkig.

Ik herinner me de dag dat Robin, de terughoudende, moeilijke Robin, me 's ochtends wekte en hoe de oude Lala haar hoofd op mijn schouder liet rusten als ik haar uit de paddock haalde en hoe Charly, de showman, zijn nek ophief, de achterhand onderschoof en begon te passeren toen we wandelaars in het veld tegenkwamen. Maar ik herinner me ook de zomeravond toen Lala een koliek had. Ik herinner me precies hoe ik vier uur naast Robin waakte toen het infuus liep en hoe ik leed met Charly toen hij op drie benen stond en we wachtten op de dierenarts. Waarom vertel ik je dat zo gedetailleerd? Simpel gezegd, ik wil niet verdacht worden van het saboteren van je droom. Ik begrijp dat je een eigen paard wilt en ik zou graag willen helpen om deze droom te realiseren. Maar het is ongelooflijk belangrijk (in jouw belang en dat van je toekomstige vierbenige partner) om realistisch te zijn en goed na te denken over de vraag of en hoe een eigen paard in je leven past. En natuurlijk welk paard het beste bij je past.

Een trouwe vriend!

Wederzijdse sympathie is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle paard-mensrelatie.

Aankoop van het paard

Tegenwoordig wordt de aankoop van een paard bijna niet meer via handjeklap verzegeld. Een aankoopскеuring en een contract zijn gebruikelijker. Maar vooral ook moet het je onderbuikgevoel zijn dat je vertelt dat dit paard de juiste is!

Twee belangrijke vragen moeten worden beantwoord voordat je een paard koopt:

1. Wat voor soort paard heb je nodig?
2. Wat voor soort paard wil je hebben?

Het in overeenstemming brengen van deze twee vereisten is voor mij het 'geheim' van gedeeld geluk. Op basis van deze overeenstemming kan namelijk ware harmonie ontstaan en dat wensen we allemaal. Maar hoe kom je tot deze overeenstemming? De eerste tip: doe onze test. Dit geeft je een idee van in welke richting je moet zoeken. De tweede tip: maak een lijst voor beide punten.

Als ik zo'n lijst zou moeten maken, dan staat er onder punt 1:

- Gewichtsdrager
- Goed buiten te rijden
- Dressuurtalent
- Engels gereden

Onder punt 2 zou op mijn lijst staan:

- Niet te groot
- Elegant, met bewegingspotentieel
- Het liefst een schimmel

Als ik nu deze lijsten samenvoeg, zie ik een Europees warmbloed of een barok paard voor me. En denkend aan mijn spaargeld, zou ik waarschijnlijk met een Lipizzaner thuiskomen. Binnen het ras is het relatief eenvoudig om gewichtsdragers te vinden, ze hebben dressuur-talent, zijn geweldige buitenrijpaarden, ze zien er prachtig uit, wat kan ik nog meer willen?

Anderen hebben andere wensen. Als je bijvoorbeeld de wedstrijdssport in wil, als je van bonte paarden houdt of wanneer je hebt gedroomd van een gangenpaard, dan gaat je zoektocht in een andere richting.

Hoe oud moet het paard zijn?

En hoe oud moet uw viervoeter op het moment van aankoop zijn?

Er wordt vaak gezegd dat beginnende ruiters het meest ervaren paard moeten rijden, terwijl vierbenige jongeren alleen voor ervaren ruiters zijn. Als dat zou lukken, zou het zoets zijn als een 'rits-systeem': de jonge ruiter begint met het ervaren paard en leert zoveel van dit paard dat hij een ervaren rijder wordt. Als zodanig kan hij een jong paard trainen, dat op zijn beurt, als het genoeg ervaring heeft, opnieuw terechtkomt bij een beginner.

In de praktijk werkt het echter meestal niet op deze manier, tenzij je als beginner een groot budget hebt. Je kunt zelf bedenken waarom goed

---

Soms is het ook een optie om een veulen te kopen.

Fries

Friezen zijn de zwarte parels onder de paarden en staan altijd hoog op de lijst van meest populaire paardenrassen. Als je overweegt een Fries te kopen, is het goed om je van tevoren goed in te lezen.

Friezen zie je al vroeg in de geschiedenis terug. In de Middeleeuwen hadden veel ridders die ten strijde trokken een Fries paard. In de 17^e en 18^e eeuw verschenen de zwarte Hollanders als koetspaarden. Een koets die door vier Friezen werd getrokken en die in draf en met een hoge knieactie voorbij kwam, mooier kon eigenlijk niet.

In de 19^e eeuw werd het racen populair en werden Friezen gefokt die lichter en dus ook sneller waren. Zij werden gebruikt voor de rennen. De geklinkerde hoofdwegen dienden als renbaan en de afstand voor de rennen was slechts 325 meter, dus paarden die goed konden sprinten waren gewild. Toen de rijtuigen met twee grote wielen in de mode kwa-

Het lange hoofd van een Fries.

Friezen hebben een gevoelig karakter en hebben veel toewijding nodig.

men, pasten de Friezen hier perfect voor als elegante menpaarden. De paarden die gefokt werden voor wedstrijden leken steeds minder op de zwaardere paarden die in dezelfde tijd op de boerderijen werden gefokt voor het werk. Uiteindelijk onderscheidde men twee takken van het ras: de snelle, lichtere paarden die werden gefokt als draver als de ene tak en de andere tak met de zwaardere paarden zwaardere bleven Fries. Door de toenemende motorisering aan het begin van de 20^e eeuw stierven de Friezen nagenoeg uit. Er waren nog maar drie hengsten over, allemaal uit dezelfde hengstenlijn, en niet meer dan een dozijn raszuivere merries. Daarmee moest het ras worden herbouwd. Deze basis is erg smal voor een ras. Door een strenge hengstenselectie probeerde het stamboek genetische problemen tegen te gaan.

Voor wie is een Fries geschikt?

Begrijp me alsjeblieft goed: ik hou van Friezen. Ik reed mijn eerste piaffe op de geweldige Fries Jaro, die door klassieke dressuurtrainer Richard Hinrichs was opgeleid en echt als een danser door de baan ging. Maar zelfs met al mijn genegenheid voor Friezen zeg ik: voordat je voor een Fries kiest, is het de moeite waard om over een paar punten na te denken.

Wie verder wil in de barokke dressuur zit met een Fries wellicht goed.

IN EEN OOGOPSLAG

Categorie Warmbloed

Fokgebied Nederland

Stokmaat 155 tot 175cm

Kleur Zwart. Vos komt voor, maar is ongewenst en uitgesloten voor de fok.

Exterieur Compact en krachtig barok paard, met mooi hoofd en hoog aangezette hals, vaak een wat steile schouder en ronde ribben. Opvallend is het overvloedige behang op de benen en de weelderige manen en staart. De achterhand is goed ontwikkeld.

Karakter Leergierig, geduldig en vriendelijk.

Gebruik Klassieke en barokke dressuur, menen en recreatief rijden.

Lusitanos zijn er in alle kleuren, met name valkkleurigen zijn gewild en duur.

Lusitano

IN EEN OOGOPSLAG

Categorie Warmbloed

Fokgebied Portugal

Stokmaat 150 tot 160cm

Kleur Alle kleuren, geen bont

Exterieur Middelgroot barok paard met recht hoofd, vaak iets een ramsneus, mooi aangezette hals, korte rug en rond kruis.

Karakter Meewerkend, leergierig, erg intelligent, vriendelijk en met temperament.

Gebruik Klassieke dressuur, recreatief rijden onder Engels- en Westernzadel, reining.

De Portugese Lusitano, die al eeuwenlang voor het stierenvechten wordt gebruikt en daarvoor is gefokt op moed, intelligentie en wendbaarheid, is in elk geval iets bijzonders. Maar niet heel goedkoop in aanschaf.

De Lusitanos kunnen waarschijnlijk worden omschreven als de outdoorjongens onder de barokke paarden. Terwijl andere barokke rassen, zoals de Kladruber of Lippizaner, werden gefokt en gebruikt voor shows, groeiden de Lusitanos op in de kale weiden van de Algarve en moesten ze hun voedsel verdienen met hard werken. Ze hoedden met hun berijders de zwarte vechtstieren en werden in de arena ingezet bij het stierenvechten. Het Portugese stierengevecht verschilde op twee elementaire punten van de Spaanse; in Portugal mocht de stier niet worden gedood (dit verbod is echter in 2002 opgeheven) en de rol van de ruiter is in Portugal veel groter. Nu kun je van stierenvechten vinden wat je wilt, maar je kunt niet ontkennen dat de paarden worden getraind op manoeuvreerbaarheid, moed en vaardigheid.

Zei ik hierboven dat de Lusitanos de outdoorjongens zijn onder de barokke paarden? Dat geldt niet voor hen allemaal. Binnen het ras is er ook een lijn met ware luxepaarden te vinden: de Altér Real. Dit is de naam van de Lusitanos die zijn geboren in de voormalige koninklijke stoeterij Altér do Chão in de regio Alentejo. Altér Real zijn zeer zeldzaam en kosten dan ook veel geld. Het kan geen kwaad een miljonair als vader te hebben of de jackpot in de loterij te winnen als je zo'n Portugese adelheid wil aanschaffen.

Voor wie is een Lusitano geschikt?

De Portugese schoonheden schitteren in de klassieke dressuur. Maar ze kunnen meer! In Portugal wordt er ook met ze gemend en worden ze ingezet bij lange afstandswedstrijden. Door hun connectie met het stierenvechten beschikken de meeste Lusitanos echter ook over wat de Westernruiters cow sense noemen. Dit gevoel voor runderen en hun bewegingen maakt de paarden echte partners van hun ruiter. De Lusitanos oefenden dit in het stierenvechten en deden daar ook hun buitengewone behendigheid en concentratievermogen op. Een van de punten waarop de Lusitano niet uitblinkt is de draf. Deze is vaak vrij kort en trippelig. Maar dat is geen probleem voor kenners van het ras. Draf is een gang die kan worden verbeterd door een goede training.

Bij de Lusitanos worden voornamelijk de hengsten verkocht. In de Iberische cavalerie zitten namelijk vooral mannen in het zadel - en een trotse Spanjaard of Portugees rijdt een hengst. De Lusitanos en de PRE's zijn al eeuwenlang geselecteerd op verdraagzaamheid en kalmte. Omdat er maar heel weinig stallen geschikt zijn om een hengst te houden en ze op pensionstallen vrijwel nooit welkom zijn, is het meestal beter om de hengsten te castreren zodat ze niet in eenzaamheid hoeven te leven. Ook vereist het hanteren van een hengst en zijn training en opleiding veel ervaring.

Bij een volwassen paard maakt het wat uiterlijk betreft geen verschil of het een hengst of een ruïn is. De felbegeerde 'Iberische nek' ontstaat niet door hormonen, maar door training, spieropbouw en het zelfvertrouwen waarmee hij zich draagt. De castratie kan wat dat laatste betreft zelfs gunstig zijn. Als ruïn kan de Lusitano zich vermaken met andere paarden, in de kudde worden gehouden en een plekje in de hiërarchie veroveren. En je hebt zo absoluut een gelukkiger paard.

Een stierenvechterspaard moet wakker zijn en gevoelig op de ruiterhulpen.

Lusitanos ontwikkelen vaak een nauwe band met hun mens.

Palomino's kunnen bij alle rassen voorkomen. Kenmerkend is hun vachtkleur.

Palomino

Palomino is eigenlijk helemaal geen zelfstandig ras, maar een kleurvariant die in verschillende rassen voorkomt. Dat neemt niet weg dat de goudkleurige paarden erg populair zijn.

IN EEN OOGOPSLAG

Categorie Warmbloed of pony

Fokgebied Verenigde Staten, Duitsland

Stokmaat 120 tot 170cm

Kleur Goudkleurig met lichte manen en staart.

Exterieur Afhankelijk van het ras.

Karakter Afhankelijk van het ras.

Gebruik Western- of recreatiepaard.

Palomino's hebben iets heel bijzonders. Een kleur die in diepe, rijke goudtinten glanst in het zonlicht en met de crèmekleurige manen en staart die wapperen in de wind is de palomino een adembenemend gezicht. Het fokken van een palomino is echter niet eenvoudig. De kleur is gebaseerd op genmutatie en als je een palomino met een palomino kruist, werkt dat niet alleen door op de kleur, maar ook op andere eigenschappen.

De palomino's zijn een voltreffer in de genloterij, die overigens in bijna elke ras kan voorkomen. In Duitsland kunnen palomino's in een eigen stamboek worden geregistreerd. Dit stamboek definieert: 'Het ras palomino wordt gekenmerkt door ... goudkleurig dekhaar met zilverwit behang. De stokmaat varieert van ongeveer 120 tot ongeveer 170 centimeter schofthoogte. De palomino is een pony of paard met een uitgesproken veelzijdige geschiktheid voor de rij- en mensport.'

De lijst met basisrassen waarvan de gouden vertegenwoordigers kunnen worden geregistreerd als palomino, is drie pagina's lang. Het gaat van de Akhal-Teke naar de Comtois en Dülmener (waarvan alleen de hengsten worden toegelaten) tot de Zweibrücker. In Amerika werkt het op dezelfde manier: er is een palomino-vereniging die goudkleurige paarden uit verschillende andere rassen accepteert, van de Quarter Horses tot de Amerikaanse gangenpaardenrassen.

Voor wie is een palomino geschikt?

Vanwege de genoemde feiten is het moeilijk om een beschrijving van het ras en een aanbeveling te geven. Het voordeel is dat als je een gouden paard in je hoofd hebt en bereid bent om goed te investeren, je de keuze hebt. Het spectrum begint met de volbloed - hoewel palomino's niet voorkomen bij de Engelse volbloed, omdat het crème-gen hier al te lang uit is gefokt. Bij de Arabisch volbloed is de kleur zeer zeldzaam, maar bij de Akhal-Teke komt het vaak voor. Er zijn ook palomino's onder de Europese warmbloed en Barokke paarden - van de Lusitanos is er zelfs een zeer bekende stierenvechtlijn waar valk en af en toe palomino voorkomt. Tot slot vindt u ook Westernpaarden en -pony's met de palomino-kleur. En alsof dat nog niet genoeg is, kun je op zoek gaan naar een Kinsky-paard. Hoewel deze op zichzelf zeldzaam zijn, komen palomino's vaak voor in de populatie.

De gouden glans in de vacht van een palomino ontwikkelt zich met de tijd.